

Jens Napātōk´
Medlem af Inatsisartut, Partii Naleraq

Besvarelse af § 37 spørgsmål 062/2019– vedrørende sprog

07-02-2019
Sagsnr. 2019 - 2746
Dok. nr. 9928175

Kære Jens Napātōk´

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Du har i henhold til § 37 i Inatsisartuts Forretningsorden stillet spørgsmål til Naalakkersuisut om sprog. Dine spørgsmål er henvist til min besvarelse. Jeg vil besvare dem herunder.

Spørgsmål 1: År 2019 er erklæret af De Forenede Nationer (FN) for at være året for oprindelige folks sprog. Har Naalakkersuisut planer for officielt at markere året?

Svar: Ja, der henvises til svar på § 37 spørgsmål 052/2019.

Spørgsmål 2: Har Naalakkersuisut planer om at benytte det officielle sprog, grønlandsk, mere i de offentlige, herunder Grønlands Selvstyre, de offentlige ejet virksomheder, kommunerne, samt for hele befolkningen?

Svar: Det fremgår af § 3, stk. 1 i Inatsisartutlov nr. 7 af 19. maj 2010 om sprogpolitik, at det grønlandske sprog er det officielle sprog i Grønland. I bestemmelsen præciseres det samtidig, at det grønlandske sprog anvendes i offentlige forhold. Samtidig fastsætter § 3, stk. 3, at det danske sprog kan anvendes i offentlige forhold, og i stk. 4 at engelsk og andre fremmedsprog anvendes i det omfang, der er behov herfor.

Det er Naalakkersuisuts ønske, at flere borgere bliver i stand til at begå sig på grønlandsk i hverdagen. Og for at dette ønske skal opfyldes, vil det – ud over en motiveret indsats fra den enkelte - kræve en lang række initiativer, som bl.a. fremgår af svaret til spørgsmål 3.

Spørgsmål 3: Hvilke planer har Naalakkersuisut for yderligere benyttelse af det officielle sprog, grønlandsk, under uddannelsen herunder i folkeskolerne, erhvervsuddannelserne, videregående uddannelserne, universiteter, og deslige?

Svar:

Folkeskolen:

Af Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen fremgår det af § 9, stk. 1, at undervisningssprogene er grønlandsk og dansk. Det fremgår af § 9, stk. 2 tillige, at som et led i elevernes sprogindlæring kan engelsk tillige være undervisningssprog. Således er der ikke en bestemmelse om, at alene grønlandsk er undervisningssprog. Derimod er det et lovfæstet krav, at der anvendes mere end ét undervisningssprog, men der er ikke nogen specifikke krav om, i hvilket omfang eller i hvilke fagmæssige kontekster de forskellige undervisningssprog benyttes.

For langt de fleste elever i folkeskolen vil grønlandsk være modersmålet, og grønlandsk spiller derfor en central rolle for elevernes begrebs- og vidensudvikling i alle fag. Derfor er det naturligt, at grønlandsk er det primære undervisningssprog.

Den af Naalakkersuisuts nedsatte ekspertgruppe vedrørende styrkelse af sprogtilegnelse har i sin rapport belyst den aktuelle situation for undervisningen i sprogfagene i folkeskolen, herunder også grønlandsk. I rapporten fremkommer ekspertgruppen med en række anbefalinger omkring hvorledes faget kan styrkes gennem pædagogisk og didaktisk udvikling.

18. – 20. marts 2019 afholdes i samarbejde mellem Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke og Uddannelsesstyrelsen Sprogseminar IV. Seminaret vil være med deltagelse af relevante fagpersoner inden for sprog, som skal udarbejde konkrete forslag til pædagogiske og didaktiske indsatser i og omkring grønlandskundervisningen i folkeskolen mhp. at styrke elevernes kompetencer og færdigheder på grønlandsk. Indsatserne skal tage udgangspunkt i ekspertgruppens anbefalinger.

I tillæg til de pædagogiske anbefalinger for grønlandsk foreslår ekspertgruppen, at der igangsættes en kampagne i medier og med bidrag fra uddannelses- og kulturinstitutioner, som vil have til formål at øge interessen for skolernes virksomhed, især grønlandskundervisningen, og bidrage til mere positive holdninger til såvel børns og unges kreative sprogbrug som det pædagogiske arbejde generelt. Det forventes, at denne kampagne skal finde sted i regi af Oqaasileriffik.

I den digitale strategi for folkeskolen 'Atuarfik Digitaliusoq 2018 – 2019' er der ligeledes en række forslag til indsatser til styrkelse af grønlandsk. Eksempelvisen 'digital redaktion', dataunderstøttet læring og et projekt omkring versionering af 'GraphoLearn' til grønlandsk.

Erhvervsuddannelser:

Naalakkersuisut ønsker så vidt muligt brug af det grønlandske sprog på erhvervsuddannelsesområdet. I takt med at undervisere på erhvervsuddannelsesområdet er grønlandsktalende eller bilingvale (grønlandsk og dansk), vil erhvervsuddannelserne i højere grad møde elevernes behov.

Gymnasieskolerne:

Udover at grønlandsk som fag er obligatorisk for alle gymnasielever, så undervises der også på grønlandsk i flere og flere fag. Det undersøges kontinuerligt, hvordan sproget kan anvendes i flere og flere sammenhænge, så det i højere grad bliver muligt at være i og 'gøre' uddannelsen på grønlandsk. Herunder også i eksamenssituationer, som godt kan være flersprogede. Selvom der er kommet flere undervisere, der kan undervise på grønlandsk, så er hoveddelen af undervisere på gymnasierne fortsat dansksprogede, hvorfor undervisningen i høj grad fortsat gennemføres på dansk. Der udvikles løbende undervisningsmaterialer, som også understøtter et mere grønlandsksproget gymnasium, og didaktik og pædagogik udvikles ligeledes løbende for at tage højde for andet- og fremmedsprogs kontekster.

Gymnasieskolerne er vokset på grund af stigende elevantal, og det betyder, at der har skullet rekrutteres flere lærere. Selvom der er flere og flere grønlandsktalende

kandidatuddannede, så har rekrutteringsmulighederne af grønlandsktalende ikke kunnet følge med det øgede behov i gymnasiesektoren. De 4 gymnasieskoler og Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke arbejder for at flere unge her fra landet skal blive interesserede i at blive gymnasielærere, og har blandt andet haft en rekrutterings- og oplysningskampagne kaldet `Bliv gymnasielærer`, hvor man eksempelvis deltog ved Ilisimatusarfiks karrieremesse i 2018. Kampagnen vil fortsætte fremover.

Videregående uddannelser:

På de videregående uddannelser er styrkelse af sprog i fokus. Så der arbejdes på at tilbyde opkvalificering af de studerendes og ansattes sproglige kompetencer så det officielle sprog kan benyttes i højere grad end i dag. Der er tilkendegivet et ønske på videregående uddannelser om at sætte fokus på sproget og måske gøre det mere prestigøst. Hvortil der ved EM 2018 blev fremsat en bestemmelse om, at statuten for Ilisimatusarfik blandt andet skal indeholde Ilisimatusarfiks sprogpolitik.

Spørgsmål 4: Hvilke planer har Naalakkersuisut for at styrke den officielle sprog, grønlandsk?

Svar: Ud over at henvise til svaret på spørgsmål 3, kan det nævnes at Oqaasileriffik allerede har igangsatte opgaver og planer med det formål at styrke det grønlandske sprog.

Spørgsmål 5: Hvilke sprog benyttes internt og eksternt i samtlige offentlige administrationer i Grønland?

Svar: Grønlandsk og dansk benyttes. Engelsk og andre fremmedsprog anvendes efter behov Jf. § 3, stk. 1,2,3 og 4 i Inatsisartutlov nr. 7 af 19. maj 2010 om sprogpolitik.

Spørgsmål 6: I henhold landstingslov nr. 21 af 30. oktober 1998, kan det grønlandske sprog udelukkende benyttes når medlemmer af Inatsisartut fremsætter § 37 spørgsmål til Naalakkersuisut?

Naalakkersuisut bedes eksakt dokumentation for hvorledes denne beslutning er truffet.

Svar: Landstingslov nr. 21 af 30. oktober 1998 om sagsbehandling i den offentlige forvaltning er ikke gældende for regulering af Inatsisartuts virksomhed. Derfor rummer loven ikke nogen bestemmelse om, hvorvidt det grønlandske sprog udelukkende kan benyttes, når medlemmer af Inatsisartut fremsætter § 37 spørgsmål til Naalakkersuisut.

Kravene til udformning af § 37 spørgsmål fremgår af Inatsisartuts forretningsorden. Endvidere fremgår det af Inatsisartuts hjemmeside om § 37 spørgsmål, at spørgsmål skal afleveres på både grønlandsk og dansk:

[https://ina.gl/dokumenter/paragraf37/spoergsmaal til naalakkersuisut/](https://ina.gl/dokumenter/paragraf37/spoergsmaal%20til%20naalakkersuisut/)

Jeg skal i øvrigt henvise til Inatsisartuts Formandskab for oplysninger om regler for Inatsisartuts virksomhed.

Spørgsmål 7: Hvis man benyttede sig udelukkende af det officielle sprog, grønlandske, i det offentlige, herunder Selvstyret, de offentlige ejet virksomheder, kommunerne, samt alle samfundets lag, hvorledes anser Naalakkersuisut de økonomiske konsekvenser deraf?

Svar: Naalakkersuisut er ikke i besiddelse af analyser eller opgørelser, der kan belyse de økonomiske konsekvenser i det scenarie, som fremgår af spørgsmålet. På den baggrund finder Naalakkersuisut det ikke muligt at angive en økonomisk konsekvensvurdering som efterlyst i spørgsmålet.

Jeg har ikke yderligere bemærkninger til spørgsmålet.

Spørgsmål 8: Har Naalakkersuisut planer for at det officielle sprog bliver brugt i alt offentlige sammenhæng?

Hvis der er planer, bedes der dokumentation for fremgangsmåde samt tidsplan.

Svar: Det er fastsat i § 3, stk. 1 i Inatsisartutloven om sprogpolitik, at det grønlandske sprog er det officielle sprog i Grønland og anvendes i offentlige forhold. Dette er retligt forpligtende og bliver derfor også efterlevet.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
Med venlig hilsen

Ane Lone Bagger